

A V I Z

**la proiectul Hotărârii Guvernului pentru aprobarea metodologiilor de
stabilire a tarifelor aferente serviciilor prestate contra cost de către Agenția
Națională pentru Curriculum și Evaluare**

Consiliul Național al Tineretului din Moldova (în continuare – CNTM), în calitate de structură asociativă reprezentativă a sectorului de tineret, a examinat proiectul Hotărârii Guvernului pentru aprobarea metodologiilor de stabilire a tarifelor aferente serviciilor prestate contra cost de către Agenția Națională pentru Curriculum și Evaluare, precum și anexele nr. 1-3 și Nota de fundamentare aferentă. CNTM susține necesitatea instituirii unui mecanism de tarificare transparent, predictibil și fundamentat pe costuri reale. Din perspectiva accesului echitabil al elevilor și tinerilor la servicii educaționale, CNTM formulează în continuare o serie de constatări și recomandări, cu referire punctuală la prevederile proiectului.

**1. Cu privire la prevederile la prevederile pct. 4 lit. c), Anexa nr. 2 – achitarea
tarifului integral la evaluările repetate**

Constatare: Pct. 4 lit. c) prevede că elevii din învățământul liceal care participă la a doua sau la o sesiune ulterioară de evaluare achită tariful integral, identic celui aplicabil persoanelor adulte. Prevederea nu stabilește excepții sau facilități pentru elevii aflați în situații de vulnerabilitate socioeconomică.

Recomandare: Completarea pct. 4 cu prevederi privind scutirea totală sau parțială de tarif pentru elevii din familii social-vulnerabile și alte categorii de elevi aflați în situații de vulnerabilitate, în baza unor criterii clare și verificabile.

**2. Cu privire la prevederile la prevederile pct. 6, Anexa nr. 2 – considerarea
sesiunii drept consumată în cazul neprezentării**

Constatare: Potrivit pct. 6, elevul care nu s-a prezentat la sesiunea la care a fost înscris este considerat că a consumat o sesiune de evaluare. Prevederea nu diferențiază între absența nejustificată și neprezentarea determinată de motive obiective.

Recomandare: Completarea pct. 6 cu o excepție pentru cazurile de neprezentare justificată prin motive obiective (probleme de sănătate, situații familiale excepționale, cazuri de forță majoră etc.), astfel încât acestea să nu fie considerate drept sesiune consumată.

3. Cu privire la prevederile la prevederile pct. 6 și pct. 15, Anexa nr. 2 – necesitatea corelării prevederilor privind neprezentarea

Constatare: Pct. 6 prevede că elevul care nu s-a prezentat la o sesiune la care a fost înscris „se consideră că a consumat o sesiune de evaluare”, în timp ce pct. 15 prevede expres că neprezentarea „nu consumă plata” și păstrează dreptul candidatului de a se înscrie la o altă sesiune fără o nouă plată. Cele două prevederi nu sunt corelate cu privire la efectul neprezentării asupra statutului de „primă sesiune” gratuită al elevului: nu este clar dacă un elev absent la prima sa sesiune (gratuită) își pierde acest statut, urmând ca prezentarea sa efectivă ulterioară să fie tratată drept „a doua sesiune”, contra cost.

Recomandare: Se propune corelarea expresă a pct. 6 cu pct. 15, prin precizarea că neprezentarea la sesiune nu afectează statutul de „primă sesiune” gratuită al elevului, similar regimului aplicabil consumării plății.

4. Cu privire la prevederile la prevederile Anexei nr. 3 – lipsa unui mecanism explicit de protecție pentru candidații vulnerabili

Constatare: Metodologia reglementează modalitatea de calcul și achitare a tarifelor pentru probele de diferență, însă nu instituie un mecanism distinct de facilitare a accesului pentru candidații care nu dispun de resurse financiare suficiente.

Recomandare: Completarea metodologiei cu o prevedere distinctă privind categoriile eligibile pentru scutiri/reduceri, criteriile de acordare și sursa de acoperire a diferenței de cost, pentru a evita ca situația socioeconomică să constituie o barieră în accesul la examenele naționale.

Concluzie

CNTM susține instituirea unui cadru transparent și predictibil pentru calcularea tarifelor aferente serviciilor prestate de ANCE. Totodată, considerăm necesară completarea proiectului cu garanții suplimentare privind accesibilitatea financiară, tratamentul situațiilor obiective de neprezentare și mecanismele de protecție pentru elevii și tinerii aflați în situații de vulnerabilitate.

În acest sens, recomandăm revizuirea proiectului prin prisma principiilor accesului echitabil la educație, proporționalității costurilor și prevenirii situațiilor în care obligațiile financiare pot constitui o barieră pentru participarea tinerilor la evaluări și examene.

CNTM își exprimă disponibilitatea de a participa la întâlniri tehnice de lucru sau contribuții punctuale la reformularea textului, în vederea definitivării unui Regulament funcțional și aliniat nevoilor elevilor/tinerilor (în special celor din categoriile vulnerabile). În cazul în care sunt necesare clarificări suplimentare privind propunerile formulate, ne puteți contacta la adresele de e-mail: tudor.arnaut@cntm.md și corespondenta@cntm.md.

Cu stimă,

Tudor Arnaut
Secretar General CNTM
+37379525225